lh=k|sf=b=g=# $*÷@)&#÷)&$
lh=x=b=g=# @÷@)&$÷)&%
;fKtflxs
hgIgu/fgL
व्यवसायीक पत्रकारीता लोकतन्त्रको आधार,
सम्वृद्ध र विकासको साझेदार
Jananigrani Weekly

वर्ष ८, अंक १५ असोज ६ गते आइतबार २०८१, 22 September Sunday 2024 नेपाल सम्वत ११४४, पृष्ठ ६ मूल्य रु. ८।–

एउटै नाउरको सिकार गर्न २३ लाख !

राष्ट्रिय समाचार समिति
बागलुङ

नेपालको एकमात्र 'ढोरपाटन सिकार आरक्ष' पेसेवर विदेशी सिकारीहरूका लागि विश्वमै प्रख्यात छ । यहाँ लिखित अनुमति लिएर तोकिएको समय र क्षेत्रमा नाउर, झारल, रतुवा र बँदेलको सिकार गर्न पाइन्छ ।

यो आरक्ष यिनै वन्यजन्तुको सिकार गर्नका लागि विश्वमै एक प्रमुख गन्तव्यकै रूपमा चिनिएको छ । साहसिक सिकार खेलका लागि यो प्रसिद्ध मानिन्छ । राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा वन्यजन्तु संरक्षण विभागले सिकार गर्नका लागि न्यूनतम राजस्व निर्धारण गर्ने गरेको छ । हाल नाउरको रु एक लाख ५० हजार र झारलको रु ७५ हजार न्यूनतम राजस्व तोकिएको छ ।

बोलपत्र बढाबढमा सिकार गर्ने कम्पनीले न्यूनतमभन्दा धेरै मूल्य बोलकबोल गर्ने गरेको आरक्ष कार्यालयका वरिष्ठ संरक्षण अधिकृत वीरेन्द्रप्रसाद कँडेलले बताउनुभयो । गत वर्षको 'सिजन'मा बोलपत्र बढाबढमा अधिकतम एक नाउरको सिकार गर्न रु २३ लाखसम्म कबोल गरिएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । त्यस्तै, झारलको हालसम्म सबैभन्दा बढी गत वर्ष अधिकतम रु १८ लाख बोलकबोल गरिएको विभागको तथ्याङ्क छ । आरक्षमा घारल र थार भए पनि साइटिसको अनुसूचीमा समावेश भएका कारण ती वन्यजन्तुको सिकार खेल्ने अनुमति दिने गरिएको छैन ।

सिकार गर्नका लागि सिकारीलाई १४ देखि २१ दिनसम्मको समय दिइन्छ । सिकारीले अनुमति प्राप्त बन्दुक आफ्नो देशबाट ल्याउने र त्यसैले सिकार गर्ने गर्छन् । सिकारीका लागि सो अवधिमा २५ देखि ३० जना सहयोगी टोली खटिन्छ । हेलिकप्टरबाट गन्तव्यमा जानुपर्ने, दुई दर्जन बढी व्यक्तिको सहयोगी समूह आवश्यक पर्ने र निकै दुर्गम भएकाले यहाँ सिकार गर्न निकै खर्चिलो हुने गरेको छ ।

नाउरको तौल

.... बाँकी ६ पेजमा

'राजनीतिक दलले संविधान कार्यान्वयन गर्नुपर्छ'

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

बागलुङका सरोकारवालाहरुको नेपालको संविधान २०७२ लाई कार्यान्वयन गर्न राजनीतिक दलहरु अग्रसर हुनुपर्ने बताएका छन् ।

संविधान दिवस तथा राष्ट्रिय दिवस २०८१ को अवसरमा बागलुङका राजनीतिक दलहरुले बिहिबार आयोजित गरेको अन्तरक्रिया कार्यक्रममा बोल्दै सरोकारवालाहरुले संविधानको कारणले अहिलेको समस्या नआइए कार्यान्वयनमा दलहरु असक्षम भएको गुनासो गरेका हुन् ।

'संविधान कार्यान्वयनको एक दशक : अनुभव, चुनौती र भावी कार्यदिशा' बारेको अन्तरक्रियामा विद्यार्थी, युवा, पेशागत संगठन, दलीत र महिला सरोकार क्षेत्रका अगुवाहरुले संविधानमा भएका विषय नै कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा जोड दिएका हुन् । उक्त विषयमा उपप्राध्यापक डिल्लीराज गौतमले प्रस्तुतीकरण गर्नुभएको थियो । उहाँले नेपालमा हालसम्म जारी भएका संविधान सहित २०७२ सालमा जारी भएको संविधानको बारेमा र हाल राजनीति दलले उक्त संविधान संशोधन गर्न खोजेका बुँदा र सरोकारवालाहरुले संशोधन गर्न खोजेका विषयको बारेमा प्रस्तुतीकरण गर्नुभएको थियो ।

अन्तरक्रिया कार्यक्रममा बोल्दै नेपाल विद्यार्थी संघ बागलुङका अध्यक्ष विशेष पराजुलीले सरकारलाई राम्रोसँग चलाउन नसक्नु संविधानको कारण नभई राजनीति दलकै कारण रहेको बताउनुभयो । उहाँले २०७२ सालको संविधान उत्कृष्ट रहेको बताउँदै संशोधन नभई कार्यान्वयन गर्न तर्फ राजनीतिक दलहरु लाग्नुपर्ने बताउनुभयो । उहाँले संविधानले संसद विघटन गर्न रोकेर स्थायीत्व खोजेपनि नेताहरुले अस्थिर बनाएको टिप्पणी गर्नुभयो ।

यस्तै नेकपा एमाले बागलुङका सचिव गणेश थापाले राजनीतिक दलहरु सरकार ढाल्ने र बनाउने खेलमा लाग्दा संविधान कार्यान्वयनमा समस्या देखिएको बताउनुभयो । उहाँले संविधान विकसित रहेको भएनि कार्यान्वयनमा समस्या देखिएको बताउनुभयो । 'संविधानले समानुपातिक र समावेशितालाई प्राथमिकता दिएको छ,' सचिव थापाले भन्नुभयो,'राजनीतिक दलका नतोले समानुपातिकमा समावेशिता कार्यान्वयन नगरी आफन्त र आसोपासेलाई

.... बाँकी ५ पेजमा

संविधानको रक्षार्थ सवै जुटौं

- ;ljwfg bLz sf] dh sfgg tyf /fhgLlts / ;fdflhs ;xdlt sf]b: tfj]h xf].
- ;ljwfg kbQ hgtfsf] xs / clwsf/sf] /Iff ug{ ;j}sf] st{o xf].
- ;ljwfgsf] dd{cg?k lgdf0f ul/Psf sfgg{n] /fHosf lgsfox?sf] lfqflwsf/ lgwf{0f u/L gful/s clwsf/nfO{ /Iff u/]sf] xG5 .
- ;ljwfg ;Fafleg] sfgg, gLlt tyf ljlw? cdfGo xG5g\.

To ;}h] ;ljwfgsf]kfngf ug{ ;j}sf] st{o xf].

gkfn ;/sf/
lj1fkg af]8{

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8åf/f
;+flnt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf

;DkfbsM chg sfsL{
;+yfks ;DkfbsM gjLg lzlz/ lj:s:
cltly ;DkfbsM lbn lz/Lif
cWolfM lvdaxfb'/ sfsL{
kbJv ;+fbbftfM ltn sdf/L s];L
kaGwsM k|;fb yfkf
sfof{noM sf7]vf]hf ufpkflnsf–@, eLdfkf]v/f
;Dks{sfof{noM afun'a gu/kflnsf–@, afun'a
kmf]g gDa/M)^*–%@@)@$, (*%&^@)#)), (*%&^@%(%)
Od]nM Jananigrani.bgl@gmail.com
dbf0fM gdg'f 5fkfvfgf,
afun'a gu/kflnsf–#, afun'a

- - सम्पादकीय - -

संविधान कार्यान्वयनमा जोड दिऔं

gk]fnsf]; Hj+wfg @)&@ hf/L ePsf]Ps bz kUg nfu]sf]5 . ;Hj+wfgsf]3f]f0ffkl5 bz]n]Ps ;3+o nf]stflGqs u0ftGqsf]:yfkgfsf] dfu{ckgfPsf]5 . of]; Hj+wfgn]gk]fnsf]/fhgLlts, cfly{s, ;fdflhs tyf ;f:s[lts lf]qx¿df dxTjk0f{kl/jtg{ Nofpg]ck]]ff ul/Psf]yof] . ;Hj+wfgdf pNnl]vt ;3+otfsf]dd{cg';f/ /fHosf ljleGg txx?nfO{ ;zQm agfpb}}bz ljsf ;df 6]f k¥ofpgkg{yof] t/, ;Hj+wfg 3f]f0ffsf] nfdf];do lalt ;Sbf klg o ;sf]k0f{sfof{jog xg ;s]sf]5g . ;Hj+wfg sfof{jog gxbF ;Hj+wfgdf pNnl]vt ;3+otfsf]dd{cg';f/ /fHosf ljleGg txx?sf]clwsf/ ljsGbLs/0f xg ;s]sf]5g . To; }n]:ygLo, kb]z / ;3+o ;/sf/ aLrsf];dGjodf ;d] rgf}Lx? pTkGg ePsf 5g\ . ljsf ;sf of]hgfx?df l9nfO xg'/ hgtfsf]ck]ffx¿ k'/f ug{g ;Sg' ;Hj+wfgsf] kefjsf/L sfof{jogsf]cefjsf sf/0f xf] . /fhgLlts bnx? bz ljsf; eGbf klg ;/sf/ agfpg]/ 9nfpg]vn]df nfUbf ;Hj+wfg sfof{jogdf afwf kU]sf]5 . bnx¿aLrs}c ;dembf/Ln]sfgg'L k|jwfgx¿sf] ;xL cyd{f kfngf xg ;s]sf]5g . ;Hj+wfgn]Joj:yf u/]sf sfgg'L ;'wf/, Goflos k|qmofdf ;'wf/, dfgj clwsf/ ;+/If0f, tyf cfly{s ;dfgtfsf d2fx¿df k|ult lgs};'t5 .

;Hj+wfgsf]sfof{jogdf /fhgLlts bn ;lxt gful/sx?sf] el'dsf klg dxTjk0f{5 . ;Hj+wfgn]hgtfnfO{clwsf/dfq}lbPsf]5g, st{o klg lbPsf]5 . To;}n]gful/sx¿n]cf^gf clwsf/sf] ;bkofu ug{sf ;fy}lhDd]f/Lx¿sf]klg plrt ¿kdf kfngf ug{k5{ . /fHo / hgtfsf]aLrsf]cGt/lqmofTds ;DaGwn];Hj+wfgnfO{hLljt /fVg ;S5 . ;Hj+wfgsf] sfof{jogdf gful/sx?n]klg k|yldstf lbgkg{xG5 . /fhgLlts bn, ;/sf/, Gofokflnsf, / gful/s ;dfh ;a}n]ldn]/ ;Hj+wfgsf]dd{cg';f/ sfd ug{k5{ of]s]n sfgg'L bfloTj dfq geO{bz]sf]pHHjn eljiosf]cfwf/:tDe ePsfn]sfof{jogdf Psh6 xg'cfjZos 5 .

;Hj+wfgsf]sfof{jogsf]nflu ;a};/f]sf/jfnf kIfx¿nfO{ cf–cf^gf]lhDd]f/L afW u/fpg, ;Hj+wfgsf];+/If0f / k|j4{g ug{tyf o;sf]ddnfO{cfTd;ft u/]bznfO{l:y/tf, ;d[4, / ;fdflhs Gofotkm{cl3 a9fpg gful/s, /fhgLlts bn tyf ;/f]sf/jfnfx? Psh6 xg cfjZos 5 . ;3+o ;/gfnfO{kefjsf/L agfpg / ;d[4 gk]fnsf];kgf ;fsf/ kfg{;Hj+wfgsf]k0f{sfof{jog ckl/xfo{5 .

afun'a sf !) :yfgLo txsf
kbJv / pkkbJvx?sf]kmf]g gDa/

gu/kflnsfx?

afun'a gu/kflnsf
kbJvM a;Gtsdf/ >]7
(*%&^@))^^
pkkbJvM /fh'v8\sf
(*%&^))))!
hldgL gu/kflnsf
kbJvM g/ axfb'/ kg
-(*^#)$!#%%_
pkkbJvM xl/x/ zdf{
-(*%!!%&((!_
uNsf]6 gu/kflnsf
kbJvM e/t u}]
-(*%&^$)&%!_
pkkbJvM kmdnfn lgp/]
-(*%&^$)&%@_
9f]kf6g gu/kflnsf
kbJvM b] sdf/ gk]fnL
-(*%^)@^##)_
pkkbJvM wg axfb'/ sfot
-(*$#%!@&%*_

ufpkflnsfx?

sf7]vf]hf ufpkflnsf
cWolfM /fh'yfkf
-(*%&^&!))!_
pkfWolfM tlh axfb'/ yfkf
-(*%!!(^$()_
tf/fvf]hf ufpkflnsf
cWolfM wg axfb'/ la:s
-(*%&^^^!!@^_
pkfWolfM led axfb'/ /f]sf
-(*%&^^^!!@&_
a/]a ufpkflnsf
cWolfM s[0f k|;fb zdf{
-(*%&^@@%%!_
pkfWolfM lblnk sdf/ kg
-(*%!!&)$%*_
al8uf8 ufpkflnsf
cWolfM u08sL yfkf clwsf/L
-(*%&^^^)((_
pkfWolfM led ;g jg
-(*%&^^^!))_
lg;Lvf]hf ufpkflnsf
cWolfM ;b{axfb'/ 3lt{
-(*$^*#!!!!_
pkfWolfM kd axfb'/ 3lt{du/
-(*%&^@*#!!_
tdfgvf]hf ufpkflnsf
cWolfM hf]snfn a9f
-(*%&^@!@!(_
pkfWolfM lx/f sdf/L 5GTofn
-(*^&^$#&((_

किन खाली हुँदैछन् गाउँशहरका घर ?

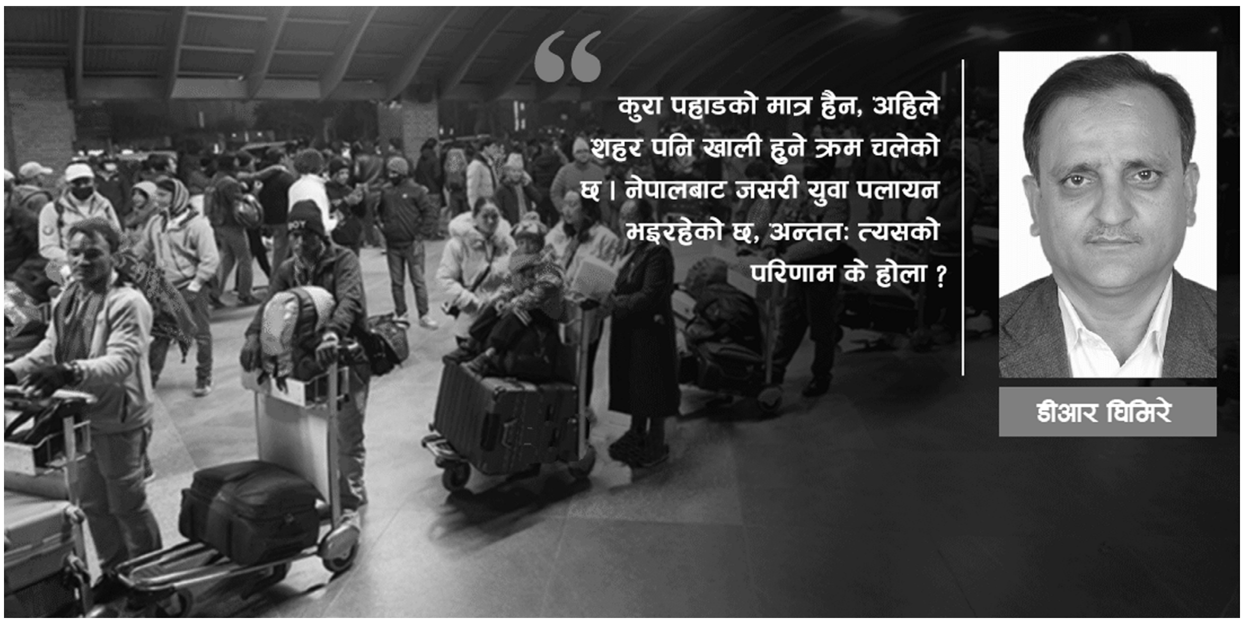

डीआर घिमिरे

लामो समयको अन्तरालमा बुटवलका पर्यटन व्यवसायी हिराध्वज शाहसँग २०८१ भदौको दोस्रो साता भेट भयो । बीटीआईको कम्पाउन्डभित्र होटल गरेका शाहले सो ठाउँको म्याद नबढेपछि नहरपुरस्थित आफ्नो निजी जग्गामा सामान लगेर होटल शुरु गरेका छन् । कुनै समय मिनरल वाटर कम्पनी संयुक्त रुपमा सञ्चालन गरेकाले पारिवारिक कुरा थाहै थियो । सन्तानको रुपमा दुई छोरा र एक छोरी रहे पनि एउटा छोरा सपरिवार लन्डन, अर्को काठमाडौंमा अध्यापनसहित पत्रकारिता, बुहारी अस्ट्रेलिया र छोरी भर्खरै विश्व स्वास्थ्य संगठनअन्तर्गत ब्रसेल्स र ज्वाइँ प्रहरीको उच्च अधिकृत रहेकाले नेपालमै कार्यरत छन् ।

एउटा परिवार कसरी वैश्वीकरणको प्रभावमा परेको छ भन्ने कुराको यो उदाहरणमात्र हो । गुल्मीमा जन्मेर धेरै दुःख गरी बुटवलको लक्ष्मीनगरमा स्थायी बसोबास गर्न सफल उनका लागि यो सानो सफलता हैन । यो एक प्रकारको वैभव त हो, तर मनमा शान्ति छैन । मानिस खुशी हुन सुखले मात्र हुने रहेनछ । खुशी र सुखी हुनु फरक विषय हो । रित्तो हात बुटवल आएका हुन् उनी । अहिले फर्साटिकरमा दुई बिघा जग्गा, नहरपुरमा १० कठ्ठा जग्गामा होटल, लक्ष्मीनगरमा आवश्यक परे होटल चलाउन सकिने दुई कठ्ठा जग्गा र घर । यतिसम्म मैले देखेको हो । अरु केही पो छ कि मैले सोधेको छैन ।

२०७९/०८० मा उनी लन्डन गए छोराबुहारी र नाति भेट्न ! सो अवसरमा संयोगवस एकजना नुवाकोट घर भई सचिवबाट निवृत्त भएका व्यक्तिसँग भेट भएछ । छोराबुहारी, नातिनातिना सबै उतै रहेछन् । यता नुवाकोट छोडेर काठमाडौंमा १० रोपनी जग्गामा केही टहरा र घर रहेछ । बेलाबेला भाडा उठाउन छोरा आउने रहेछन् । आफूले एक्लो जीवन बिताउन किन जाने भनेर आउँदा रहेनछन् । सरकारी जागिर खाएर राम्रै सम्पत्ति जोडेको पाइयो । कसरी जोडे उनैले जानून् । मैले भन्न खोजेको यस्ता नेपाली विश्वभरि कति होलान् ? जो नेपालको घर सम्पत्ति छोडेर विदेशिएका छन् । कुरा आजको दिनको मात्र हैन, अबको दश वर्षपछि के अवस्था आउला ?

अब फरक प्रसंग

२०८१ भदौ १५ गतेका अधिकांश मिडियामा जापानमा वर्षको पहिलो ६ महिनामा ४० हजार जना मानिस घरमै एक्लै मृत फेला परेको कुरा सार्वजनिक भयो । उनीहरुको मृत्यु एक्लोपनका कारण भएको थियो । मृतकमध्ये ७० प्रतिशतभन्दा बढी ६५ वर्ष माथिका रहेछन् । यसमध्ये पनि करिब ४ हजार मानिसको शव एक महिनापछि फेला परेको थियो । १३० जनाको शव करिब एक वर्षसम्म पनि थाहा हुन सकेको थिएन । यो तथ्यांकले के संकेत गर्छ ? विकसित देशको हालत यस्तो छ भने हामीले खोज्ने विकास के हुन सक्ला ? गम्भीर प्रश्न उठेको छ । जापान सबैभन्दा बढी वृद्ध वर्गको जनसंख्या हुने मुलुक हो । सायद यही कारण हो कि एक्लोपनको गम्भीर समस्या देखापरेको छ । जापानले सन् १८५४ मा पहिलो पटक पश्चिमी देशहरूसँग व्यापार सम्बन्ध स्थापित गरेपछि आधुनिक काल शुरु भयो र करिब १०० वर्षपछि सन् १९४५ मा हिरोशिमा तथा नागासाकीमा अमेरिकाले परमाणु बम खसालेपछि तहसनहस भयो । यसरी उठेको जापानले आफूलाई आर्थिक शक्तिको रूपमा सुदृढ गर्दै अब्बल मुलुक कहलियो । विकासको नमुना सुन्न जापानको कुरा गर्नुपर्दथ्यो, तर आज यस प्रकारको अवस्था आइपुगेको छ । यो एकल परिवारको परिणाम पनि हो ।

तैपनि जापान यो अवस्थामा आइपुग्न ६०-७० वर्ष लाग्यो, तर नेपाल त्यो अवस्थामा पुग्न यतिका वर्ष कुर्नुपर्ने छैन । किनकि अत्यन्तै तीव्र गतिमा हामी रुपान्तरण हुने गरेका छौं । प्रारम्भमा नुवाकोटे सचिवको जो मैले उल्लेख गरें, त्यो त उदाहरणमात्र हो । हजारौं हैन, लाखौंको संख्यामा त्यो अवस्था होला । हिराध्वज शाहमा जुन असन्तुष्टि देखिँदैछ, त्यो पनि लाखौं नेपालीको प्रतिनिधिमूलक घटना हो । गत दश वर्षको बीचमा पहाडी क्षेत्रमा विकासका संरचना यति तीव्र रुपमा बनेका छन् कि तिनको उपयोगिताका बारेमा धेरै प्रश्न गर्न सकिन्छ । कुरा पहाडको मात्र हैन, अहिले शहर पनि खाली हुने क्रम चलेको छ । नेपालबाट जसरी युवा पलायन भइरहेको छ, अन्ततः त्यसको परिणाम के होला ? धेरै दिमागी माथापच्ची गर्नुपर्दैन । हरेक गाउँ र शहरको उपर्युक्त तथ्य प्राप्त हुनेगरी जनसांख्यिक विवरण संकलन गरे पुग्छ । मुलुकमा केही नभएर विदेश जानेले भन्ने गरेको रोजगारीको अभावले मात्र यो समस्या सृजना भएको हो कि अरु पनि कुनै कारण होला ?

नेपालमा यतिवेला बहसको अर्को विषय पैसा कहाँ गयो भन्ने पनि छ । व्यापार, उद्योग नचलेपछि पैसा कतै गयो होला ! म अहिले त्यसबारे चर्चा गर्दिनँ, तर बेफ्वाँकमा पैसा खर्चेर हामीले अनावश्यक दुःख बेसाइरहेका त छैनौं ? प्रायः शहरका घर किन खाली भइरहेका छन् ? व्यापार नभएर हो कि उपभोग गर्ने व्यक्ति नभएर हो ? प्रश्न यहाँनिर पनि छ । उपभोक्ता कसरी बढ्छन् ? अहिले परिवारको संख्या घटेको छ । एक परिवार पाँच सदस्य हाम्रो

.... बाँकी ६ पेजमा

- - - साप्ताहिक राशिफल - - -

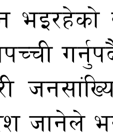

d]fM ;Gb/ klx/gn]JolQmTjdf lgvf/tf Nofpg]5 . al4sf]pkofu ugf{n] hl6n 7flgPsf]sfd ;d]t ;Dkfbg xg ;S5 .

a[fM af]bf lgs}ljrf/ kbf{gxfhf . ;fyL ;F /df0nf]e]3f6 xg]5 t/ emu8f klg xg ;S5, ;ts{xgxfhf .

ldygM ;Gb/ klx/gn]JolQmTjdf lgvf/tf Nofpg]5 . zb ;dfrf/ ;Gg kf0g]5 . jfl0fHo If]qaf6 ljz]f nfe /xg]5 .

ss{6M k/lIffdf ;kmntf klg ldNg ;S5 . Pskl5 csf{cj ;/ cfpgfn]dg k|;Gg /xg]5 .

l;+xM dlxnf jf ldqaf6 ljz]f ;fy / ;xofu ldNg]5 . cf^g}blftdf ljleGg sfo{¿ ;DkGg xg]5g\

sGofM ;fdfg x/fpg]jf rf]L xg]eo 5 . cfly{s sf/f]af/df dGbL cfpnf . lh2Lkgfn]ubf{sfd laug]/ k]df dgd6fj cfpnf .

thfM sg}s/fn]dg k|;Gg /xg]5 . nfdf];dobl]v /f]sPsf cw'/f sfo{¿ k'/f xg]5g\

jl[Zrs gofF+fg l;Sg]df}sf ldNg]5 . al4sf]pkofun]nlo klxNofpg ;lsg]5 . zb sfo{sf]rf{rNg]5 .

wgM gofF jf/L ;fwg k|Ktsf]pf] klg 5 . cf^g}blftdf ljleGg sfo{¿ ;DkGg xg]5g\

ds/M u/]sf]sfddf l9nf;'tL xg]5 . al4sf]pkofu ubf{hl6n 7flgPsf] sfo{¿ ;Dkfbg xg ;S5 .

sDeM wfld{s tyf ;dfh;]fdf dg nfUg]5 . /f]sPsf sfdx¿ kgM ;? xg ;S5g\

dLgM k/fksf/ tyf k0o cfhg ug{;+Ug eOg]5 . sfd bJfP/ c¿sf]dg nf]ofpg ;lsg]5 .

-Hof]k: gf/fo0fk|;fb bhfn ;[tM xfdf]kfqf]

काठेखोला गतिविधि

रेशका अधिकांश पसलमा म्याज गुज्रेका खाद्यान्न

जननिगरानी संवाददाता
काठेखोला

बागलुङको काठेखोला गाउँपालिकाले वडा नम्बर ७ मा सञ्चालित खुद्रा किराना तथा खाजाघरहरुको अनुगमन गरेको छ ।

गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष तेजबहादुर थापाको संयोजकत्वमा रेशका २७ वटा पसलको अनुगमन गरेको हो । अनुगमनको क्रममा प्राय सबै किराना पसलहरुमा म्याद गुज्रिएका अखाद्य वस्तुको विक्रि वितरण भएको पाइएको छ । पसलहरुमा म्याद गुज्रिएका पेय पदार्थ, मैदा, विस्कुट, सुजी, चाउचाउ भेट्टिएको छ । उपभोत्ताको स्वास्थ्यमा प्रतिकुल असर पर्ने गरि म्याद गुज्रिएको वर्षौं भएका किराना सामग्री समेत विक्रि हुँदै आएको पाइएको छ ।

अनुगमन टोलीले म्याद सकिएका सामग्रीहरुलाई तत्काल छुट्याएर नष्ट गर्ने वा फिर्ता गर्न सुझाव दिएको छ । पहिलो पटक अनुगमन गरिएको भएर अनुगमन टोलिले तत्काल स्थानीय तहमा दर्ता गर्न, नविकरण नभएका व्यवसायलाई नविकरण गर्न, उपभोत्ताको स्वास्थ्यमा प्रतिकुल प्रभाव पर्ने सामाग्री विक्रि नगर्न सल्लाह दिएको गाउँपालिका उपाध्यक्ष तेज बहादुर थापाले बताउनु भयो । अधिकांश किराना पसलहरु पर्यटन तथा उद्योग कार्यालयमा दर्ता भएपनि स्थानीय तहमा भने दर्ता नभएको पाईएको छ ।

अनुगमनको क्रममा गाउँपालिका उपाध्यक्ष तेजबहादुर थापाले गाउँ गाउँका खुद्रा विक्रेताहरु सदरमुकामका होलसेल विक्रेताबाटै ठगिएको पाइएको बताउनुभएको छ । ६ महिना पहिले म्याद गुज्रिएका सामान होलसेल विक्रेताले गाउँका व्यापारीलाई केही दिन पहिले मात्र विक्री गरेको पाइएको उहाँले बताउनुभयो ।

अनुगमनका क्रममा अधिकांश व्यापारीलाई होलसेलबाट सामान खरिद गर्दा विक्री गर्न मिल्ने मिति हेर्नुपर्छ भन्ने समेत जानकारी नभएको पाइएको छ । व्यवसायीहरुले आगामी दिनमा विक्रि वितरण गर्दा प्रत्येक सामानको म्याद हेर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरेको उपाध्यक्ष थापाले बताउनुभयो ।

गाउँपालिकाले दर्ता नभएइका व्यवसायहरुलाई एक साताभित्र वडा कार्यालयमा व्यवसाय दर्ता गर्न आग्रह गरेको उपाध्यक्ष थापाले जानकारी दिनुभयो ।

अनुगमनमा सुशासन तथा क्षमता विकास समिति संयोजक वृहस्पति शर्मा, वडा नम्बर ७ रेशका वडाअध्यक्ष प्रेम लामिछाने, राजश्व शाखा प्रमुख प्रकाश पौडेल, सहायक लेखा अधिकृत खडानन्द कंडेल, रोजगार शाखा प्रमुख जनक पौडेल, एमआईएस अपरेटर अञ्चल थापा, उद्यम विकास सहजकर्ता टिकाराम बाठा, प्राविधिक विशाल पण्डित, प्रहरी चौकी अक्षतेको टोली र पत्रकारको उपस्थिती रहेको थियो ।

गाउँपालिकाले गत आर्थिक वर्षदेखि गाउँपालिका भित्रका व्यवसायहरुको अनुगमन गर्न सुरु गरेको हो । चालु आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा पालिकाभरका व्यवसायहरुको अनुगमन गरिने उपाध्यक्ष थापाले बताउनुभयो ।

;lhjwfg lbj ;sf]cj;/df sf7]vf]hf ufpkflnsf j8f gDa/ $ t#[ddf /x]sf]wf/f dflolds ljBfnon]cfof]hgf u/]sf] ;fl+ults sfo{qmddf ljh]tf ljBfyL{nfO{k'/:sf/ ljt/0f ub{}sf7]vf]hf ufpkflnsfsf cWoIf /fh' yfkf, sfo{kflnsf ;b:o l6sf;#d ljs, j8f gDa/ ! kfnfsf j8fcWoIf v8s yfkf .

sf7]vf]hf ufpkflnsfsf hgk|tlglwx?sf] ;Dks{gDa/

kflnsf cWoIf / pkfWoIf

cWoIfM /fh' yfkf
-(*%&^&!))!_
pkfWoIfM t]h axfb'/ yfkf
-(*%!!(^$()_

kb'v kbf; sLo clws[t

r0f{axfb'/ sfsL{
-(*%&^@%!)!_

kpQmf

l6sf ;#d la=s=
-(*%&^&&))(_

sfo{kflnsf ;b:o

bj]L yfkf du/
-(*$&&%#^&!_
eUf bj]L kg
-(*$&^#!#@!_
kOf{fof ;gf/
-(*$&^%^()$_
;GtnL lj=s=
-(*%&^&&)!!_
lutf bj]L lj=s=
-(*$&&*(%)%_

j8f cWoIfx?

j8f gDa/ !
cWoIfM v8s axfb'/ yfkf
-(*%&^@!*)!_

j8f gDa/ @
cWoIfM ljBfklt zdf{
-(*%&^@!!*@_

j8f gDa/ #
cWoIfM sh axfb'/ lj=s=
-(*%&^#&)$@_

j8f gDa/ $
cWoIfM nId0f kg
-(*%&^#$@%#_

j8f gDa/ %
cWoIfM 1fdgfy s8]h
-(*%&^#$^%@_

j8f gDa/ ^
cWoIfM ak|:ktL zdf{
-(*%&^@%^*^_

j8f gDa/ &
cWoIfM kd axfb'/ lh=;L=
-(*%&^@)*$$_

j8f gDa/ *
cWoIfM kdfgGb s8]h
-(*%&^@)%^@_

काठेखोला गाउँपालिकाको

व्यवसायी र उपभोक्ताहरुमा अनुरोध।

-गुणस्तरीय वस्तु तथा सेवा प्राप्त गर्नु उपभोक्ताको अधिकार होः, प्रवाह गर्नु विक्रेताको कर्तव्य ।

-विना भेदभाव वस्तु वा सेवा खरिद गर्न पाउनु उपभोक्ताको अधिकार होः, प्रवाह गर्नु विक्रेताको कर्तव्य ।

-आफूले प्रदान गर्ने वस्तु वा सेवाको नाम र सोको मूल्यसूचि स्पष्ट रुपमा सबैले देख्ने ठाउँमा राख्ने विक्रेताको कर्तव्य होः, हेर्न पाउनु उपभोक्ताको अधिकार ।

-वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा भुक्तानी गरेको मूल्य वराबरको विजक प्राप्त गर्नु क्रेताको अधिकार होः, आफुले प्राप्त गरेको रकम बराबरको विजक जारी गर्नु विक्रेताको कर्तव्य ।

-खरिद गर्न : चाहेको वस्तु वा सेवाको मूल्य, परिमाण, शुद्धता, गुणस्तर र सेवाको वारेमा सूचित हुन पाउने उपभोक्ताको अधिकार हो :, त्यस्तो सूचना दिनु विक्रेताको कर्तव्य ।

-वस्तु वा सेवाको प्रयोगवाट भएको हानि, नोक्सानी विरुद्ध क्षतिपुर्ति पाउने पाउने उपभोक्ताको अधिकार हो :, त्यस्तो त्यस्तो क्षतिपुर्ति दिन विक्रेताको कर्तव्य ।

-खरिद बिक्री गरिने वस्तुमा उत्पादन मिति तथा उपभोग्य मिति उललेख छ छैन ख्याल गरौ । उपभोग्य मिति समाप्त भैसकेको वसतु विक्री गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।

-बजारमा कुनै पनि वस्तुको कृत्रिम अभाव सिर्जना गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।

-अनुचित मुनाफा राखी वस्तु तथा सेवा विक्री गर्नु कानून बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।

-खाद्य पदार्थलाई आकर्षक देखाउन अखाद्य रंग वा पदार्थको प्रयोग गर्नु कानुन बमोजिम दण्डनीय अपराध हो ।

विसङ्गत बस्तीमा सङ्गति खोज्दा

k':ts ;ldIff
tþljnf; clwsf/L

विषय प्रवेश

यो रात उस्तै, यो दिन उस्तै र घाम उस्तै
परिवर्तन कहाँ भयो ? सब ठाम उस्तै ।
(ज्वालाका रापहरू, पृ.२)

२०५२ साल फागुन १ गतेबाट देशमा विद्रोहको मसाल बलिरहेको थियो । आममान्छे बहुदल प्राप्ति पछिको कष्टकर शासन भोगिरहेका थिए । राज्यसत्तामा बस्ने र त्यसको गुणगान गाउनेहरू एउटा कित्तामा उभिएका थिए भने आममान्छे पञ्चायत पछिको पञ्चायत महसुस गर्दै विद्रोहीलाई सघाउँदै थिए । ठिक त्यसै वेला गजलकार आर. वि फ्लेम प्रकाशन गर्दै थिए 'ज्वालाका रापहरू' (२०५४) गजलसंग्रह ।

त्यसमा भूमिका थियो ताराकान्त पाण्डेयको । हामी खोजीखोजी रवि प्राञ्जल, आर.वि. फ्लेम, बुँद राना, ज्ञानुवाकर पौडेल, ललिजन रावल, मनु ब्रजाकी, घनश्याम न्यौपाने 'परिश्रमी' आदिका गजल पढ्न रुचाउँथ्यौं । धेरै मानिसले २०५० को दशकलाई ऊर्जाको समय पनि भने । योद्धाहरूले ज्यान गुमाए पचासको दशकमा । २०६३ पछि मात्र विद्रोह अलि साम्य भयो । रूपमा साम्य देखिए पनि न त साम्यवाद आउने हिसाबले समाजवादी आधार तयार भएको छ न त जनजीविकाको प्रश्नको उत्तर ।

नेपाली साहित्यमा निरन्तर बहस चलिरहेको परिवर्तनको विषय अनि परिवर्तनको फलभोग कसले गरे ? भन्ने प्रश्न । २०५४ सालमा जस्तै बोल्न नपाउने वा एउटाको पक्षमा लाग्न नपाउने स्थिति त छैन तर सत्ताका निकट बस्नेहरूको जीवनशैली र अन्य सर्वसाधारणको जीवनशैली सजिलै छुटिन्छ । केही गर्ने आशामा विदेशिएका युवाहरू त्यहाँ बसेर पनि देशकै चिन्ता गरिरहेकै छन् । फरक यत्ति हो उति वेला विचार लेख्नेहरू यतिवेला आलोचना लेखिरहेका छन् । उतिवेला सङ्गठनमा कुँदनेहरू यतिवेला शुभचिन्तक भइरहेका छन् । यो त्यतिवेला र यतिवेलाको प्रवृत्तिगत फरकपन हो ।

म कुनै गम्भीर विषयको चर्चा गर्न खोजेजस्तो गरिरहेछु । मलाई चिमोटिरहन्छ आर. वि. फ्लेमका गजलहरूले । उनले त्यतिवेला लेखेका कुराले छोइरहन्छ पटकपटक । अब त 'ज्वालाका रापहरू' पनि मधुरो भएछ कि जस्तो लाग्छ । थपक्क पल्टाउँछु उही गजलसंग्रह अनि पढ्छु ताराकान्त पाण्डेयको वैचारिक भूमिका । अहिले ताराकान्त पाण्डेय भौतिक रूपमा हुनुहुन्न तथापि उहाँका लेख रचना हामीसँग छन् । उनका विचारले जगाइरहन्छ । ताराकान्त पाण्डेय २०८० सालमा सबैको परिचित प्राध्यापक डाक्टर ताराकान्त पाण्डेय भएर असमयमै भौतिक रूपमा बिदा हुनुभयो । तारा सरप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली !

अहिले म २०८१ सालमा उभिइरहेको छु । २०५४ सालमा प्रकाशित 'ज्वालाका रापहरू' मात्र छैन मेरो हातमा । डा. ऋषि वस्ताकोटीको 'विसङ्गत बस्ती' मुक्तकसंग्रह (२०७९) पनि छ । कवि आर.वि.'फ्लेम' लाई पढ्न थालेको पनि तीन दशक भएछ । बीचमा भेटघाट भएन रचनाहरूमा । झन्डै ६२-०६३ पछि २०७६ सम्म त मैले १२-१४ वर्ष केही पढिनँ आर वि 'फ्लेम' का । २०७६ पछि फेरि मुक्तकमा देख्न थालेँ । २०७९ मा त 'विसङ्गत बस्ती' मुक्तकसंग्रह नै आइपुग्यो । हिजोआज आर.वि.'फ्लेम' डा. ऋषि बस्ताकोटी भएका छन् भन्ने कतिलाई थाहा नहुन सक्छ । आर.वि.'फ्लेम'को नामले आउन रुचाएनन् ऋषि वस्ताकोटीले अब ।

\- - - -

विसङ्गत बस्तीको यात्रा

शायद भूगोलले मान्छेको चेतनालाई प्रभाव पार्छ । विचार निर्माणमा श्रमले पारेजस्तै । विसङ्गत बस्तीभित्र सरुभक्तको उपस्थिति अनि विवश पोखरेलको उपस्थितिले पनि त्यस्तो लाग्छ यो निजी सोचको कुरा हो मेरो । म अलि बढी पूर्वाग्रही भएँ कि ? लेख्ने विचारका मुक्तक वैचारिक हिसाबले केलाउनेलाई नै भूमिका लेखाएको भए हुन्थ्यो कि ! भन्ने लागेको मात्र हो ।

विवश पोखरेल र सरुभक्तको भूमिका पनि कमजोर कहाँ छ र ? आज डा. ऋषि बस्ताकोटीको बसोबास नियमित रूपमा नेपालमा छैन तथापि उनले आफ्नो कृतिमा नेपाललाई नै सम्झिरहेका छन् । नेपालकै चुच्चे नक्साको सिमानाभित्र चौबिसै घण्टा बसेको नागरिक जसै गरी सोचिरहेछन् नेपाललाई । यस अर्थमा खुसी लाग्छ डा. ऋषि बस्ताकोटीको 'विसङ्गत बस्ती' मुक्तकसंग्रह पढ्दा । म शास्त्रीय आधारमा 'विसङ्गत बस्ती'का मुक्तकहरूलाई आलोचना

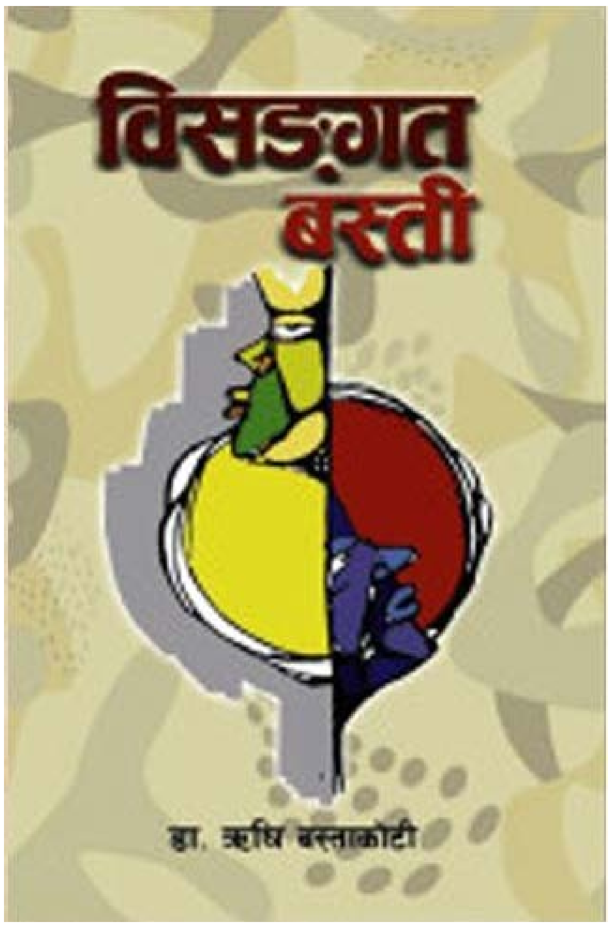

वा समालोचना गरिरहेको छैन । झन्डै एक दर्जन मुक्तकबाहेक उनका मुक्तकहरूले शास्त्रीय नियमको पालना गरेका छन् । विषय थालमा के छ ? भन्ने होइन भाँडोलाई थाल भन्ने बित्तिकै भोक मेटाउने खाने कुरा छ भन्ने विश्वास हुन्छ । मजस्तो साहित्यका मामुली पाठकले रूपलाई भन्दा बढी रचनाभित्रको ऊर्जालाई ध्यान दिंदो रहेछ ।

विषय चाहिं के रहेछ ? विषय त उही त हुन् हाम्रो बस्तीको । जसलाई हामी विसङ्गत बस्ती भनिरहेका छौं । यो सङ्गति खोज्ने कुरा पनि धेरै गाह्रो रहेछ । विचारमा सङ्गति खोज्यो व्यवहारमा चिप्लने । व्यवहार मिलाउन थाल्यो विचार कता पुग्ने कता ? मैले भन्न आँटेको कुरा अलि फरक छ । विचार-सिद्धान्त र वैचारिक पक्षलाई राम्ररी संयोजन गरेर लेखिएको 'विसङ्गत बस्ती' भित्र विचारको सङ्गति खोज्न लालायित मेरा नजरले भूमिकाहरू सहित १२५ ओटा मुक्तक पढ्न धेरै बेर लगाएन ।

सान्दर्भिक शीर्षक दिएर प्रस्तुत गरिएका मुक्तकहरू एकपछि अर्को एकचोटि मात्र होइन दोहोऱ्याएर पढ्ने मन हुन्छ । मुक्तकहरूमा प्रस्तुत गरिएको विषय विविधता र त्यसभित्रको गहन पक्षले मेरो पाठक मनलाई यस्तो पो मुक्तक लेख्नु तैले लेखेको त भएन पो ! जस्तै बनायो । म पनि कहिले कसो पोखिन्छु मुक्तकमा । मेरो पोखिने क्रम भनेको मकै सडकमा सुकाएको जस्तै भएको रहेछ । अरूलाई नपढी आफू को हुँ कहाँ थाहा पाइँदो रहेछ र ? मुक्तककार बस्ताकोटीले लेखनमा प्रयास गर्ने सिकारुहरूलाई राम्रो बाटो देखाएका छन् । उनले विचार के हो ? र यो कति शक्तिशाली हुन्छ भन्ने चिनाएका छन् भने रूप के हो ? किन आवश्यक छ भन्ने महत्त्व दर्साएका छन् । 'रहर' शीर्षकको मुक्तक हेरौं त :

घर फेर्नु भो उहाँले, थर फेर्नु भो
कहिले चौतारो कहिले वर फेर्नु भो
फेर्नु फेरिनुमै मज्जा छ र त हेर्दाहेर्दै
जीवन र जवानीका रहर फेर्नु भो । (पृ.८२)

मान्छे को हो ? ऊ के गर्छ ? सत्तामा शक्ति लिएर बस्यो भने झन् त्यसको वास्तविक रूप बुझ्न सजिलो हुने रहेछ भन्ने प्रस्ट पारेको छ मुक्तकले । मान्छे पञ्चायतमा मन्त्री भए । बहुदलका प्रवक्ता भए । गणतन्त्रमा पनि मुख बाएर बसेका छन् केही मिल्ला कि ! भनेर । आखिर सत्ता र राजनीतिका नाममा मान्छे केवल गरिरहेछ स्वाद फेर्ने कार्य । तरमारा समूह चाहे आरक्षका नाममा होस् चाहे आरोप गरेर सबै खाले स्वादको उपभोग गरिरहेछ । बाँकी सामान्य नागरिक त 'नुन' को खोजीमा पुर्पुरोमा हात लगाइरहेकै छन् ।

आमा भन्ने शब्द व्यक्तिवाचक होइन । यो त संस्थाको पनि संस्था रहेछ । आमाको महत्त्वलाई पनि मुक्तककार निकै विन्यास पुर्याएर परिभाषाकै सम्बन्धमा प्रस्तुत गर्दछन् :

अदम्य साहस, अठोट र जाँगर हुन् मेरी आमा
सन्तानका लागि नरित्तिने सागर हुन् मेरी आमा
बचेराले वेग हानेपछि गुँड हानेपछि गुँड रुँगी बसेकी चरीझैं
नदीले छाड्दै गएको एकान्त बगर हुन् मेरी आमा । (पृ. १४९)

जन्म दिने आमा भनौं वा जन्मिएको भूमि । कति महत्त्वपूर्ण छ । आमा आज लाखौं युवा सन्तानलाई विदेशमा रमाएर बस्दा पनि निराश छैनन् । आउला नि एकदिन आमा सम्झिएर भनिरहेकी छन् । नेपालका लाखौं युवा श्रम र सोच बेच्न विदेश जानुपर्ने आजको स्थितिलाई मुक्तककारले सूत्रवाक्यमा उनेका छन् । आमा छिन् र हामी छौं, मुक्तकको आशय यही निस्कन्छ । आजको समस्या श्रमको क्षेत्र राज्यभित्र साँघुरो भएर मात्र निम्तिएको होइन । समस्या बहुआयामिक बन्दै गएको छ । पाखुरा र मस्तिष्क दुवै वैदेशिक रोजगारीमा गए पनि पाखुराको पीडा मस्तिष्कले थाहा नपाउन्जेल संवेदना मर्दै गएको अनुभूति गर्छन् मुक्तककार । आफ्नो पूर्ण बन्दोबस्त गर्दै विदेशमा रमाउनेहरू र बुढी आमा अनि परिवारका सदस्य छाडेर श्रमका लागि खाडी पस्नेहरूको लास प्रतिदिन बाकसमा फर्कनुलाई मुक्तककारले गहिरो चिन्ताका रूपमा अभिव्यक्त गरेका छन् ।

कहिले गाउँ दुख्छ त यहाँ, कहिले सहर दुख्छ
कुर्दाकुर्दै देउरालीमा सान्नानीको रहर दुख्छ
जब जहाज चढेका सपना बन्द बाकसमा फर्कन्छन्
तब के दुख्दैन यहाँ सबको घर-घर दुख्छ । (पृ.१०५) ।

आज नेपालका युवा दुई खाले उद्देश्यका साथ विदेशतर्फ लागिरहेका छन् । पहिलो खाले श्रमिक युवाहरू श्रम गर्ने र जीविकोपार्जन गर्दै परिवारको गर्जो टार्ने कामका निम्ति बिदेसिएका छ । दोस्रो खाले युवाहरू तुलनात्मक रूपमा शिक्षित भनिने गरिएको तथापि व्यक्ति जीवन र महत्त्वाकाङ्क्षालाई पूरा गरी सके गन्तव्य मुलुकमै रहने र देशलाई बिर्सने वा गाली गरी बस्ने नसके ढिलोचाँडो सम्पन्न बनेर देशमा बसोबास गर्न फर्कने उद्देश्यले अभिमुख छ । यस हिसाबले हेर्दा जति पनि युवाको ताँती हामी अन्तर्राष्ट्रिय यात्रामा देख्छौं तिनीहरूमध्ये बाकसमा फर्कने भनेको पहिलो श्रेणीका काममा गएकाहरू नै हुन् । नेपालमै एउटा जीविको गर्न पाए ती युवा सकेसम्म विदेश जाने चाहँदैनन् । युवा विदेश लाग्दा परिवारको विघटन मात्र भएको छैन सिङ्गो श्रमको संस्कृतिले बाटो बिराएको छ ।

मुक्तककार बस्ताकोटी विश्वमा छरिएर रहेका नेपालीको मात्र होइन विश्वभरका श्रमिकको जीवनस्तर उठाउने विषयमा गम्भीर हुन राज्यलाई झकझक्याउँछन् । 'विसङ्गत बस्ती' मुक्तकसंग्रहभित्र यस्ता पीडाका पसिनामा पौडिएका, आँसुका आहालमा डुबेका अनि महत्त्वाकाङ्क्षाको मैदानमा म्याराथुन गर्दागर्दै हराएका लाखौं नेपाली युवाको पीडा पोखिएको छ ।

\- - - -

निष्कर्ष :

मुक्तककार ऋषि बस्ताकोटी एउटा विचारले प्रशिक्षित लेखक हो । उनको विचार लेखन र व्यवहारमा पनि राम्ररी देखा परेको छ । नेपाल र नेपालीको मात्र नभएर संसारभरिको श्रमजीवी वर्गको पीडालाई उनका कलमले उतारेका छन् ।

जनप्रतिनिधि बनेर जनताको अधिकार कटौती गर्न खोज्ने गणतन्त्रका सन्काहा नेता र आम्दानीका निम्ति जोडिने कार्यकर्ताको उनले उछित्तो काटेका छन् । सजिलो छैन श्रमिकको जीवन तथापि नथाकी यात्रा गर्नुको विकल्प पनि त छैन । निरन्तर परिवर्तनका निम्ति लाग्दै जीवनयात्रालाई एउटा गन्तव्यमा पुऱ्याउन समवेत स्वरको खाँचो रहेको कुरा उनका मुक्तकहरूले मुखर गरेका छन् । आमाप्रति, बुवाप्रति, समाजप्रति र राज्यप्रति न्यूनतम पनि जिम्मेवार लेखक आफूलाई उत्तउलो र अश्लील विषयतर्फ धकेल्दैन बरु त्यस्ता प्रवृत्तिमाथि कलात्मक प्रहार गर्न आफ्नो कलमलाई दौडाइरहन्छन् । काव्यभित्रकै गजलपछि मुक्तकले पाठकलाई आर वि फ्लेमकै नियाँस्रो मेटाएको छ ।

साहित्यपोष्टबाट सभार ।

चट्याङ लागेर बागलुङमा एक जनाको मृत्यु

जनजिगरानी संवाददाता
बागलुङ

चट्याङ लागेर बागलुङमा एक जनाको मृत्यु भएको छ ।

घरभित्रै बसिरहे को अवस्थामा चट्याङ लागेर शुक्रबार राती निसीखोला गाउँपालिका वडा नम्बर ३ किटनीकी २४ वर्षीया रजना बुढाको ज्यान गएको इलाका प्रहरी कार्यालय झिँवाखोलाले जनाएको छ ।

चट्याङबाट घरको बिजुलीको मिटर बक्स जलेको र घरमै रहेका २ वर्षिय छोरी र सासु सकुशल रहेको इप्रका झिँवाखोलाका प्रहरी वरिष्ठ हबल्दार केशब बुढाथोकीले जानकारी दिनुभयो ।

चट्याङबाट भएको क्षतिबारे अनुसन्धान भईरहेको प्रहरीले जनाएको छ ।

/fhglLt s=========

प्राथमिकता दिँदा समस्या भएको हो। त्यसको अन्त्य हुनु आवश्यक छ।' उहाँले संविधानले दिएको संघियता, धर्म निरपेक्षता जस्ता विषय उत्तम भएपनि स्थानीय तहको संख्या घटार राज्यले आर्थिक भार घटाउनुपर्ने बताउनुभयो। अधिवक्ता ममतादेवी शर्माले संविधानमा स्थानीय तहमा प्रमुख र उपप्रमुख मध्य एक जना महिला हुनुपर्ने उल्लेख भएपनि राजनीतिक दलले कार्यान्वयन नगरेको बताउनुभयो। उहाँले संविधानको कार्यान्वयनमा राजनीतिक दलका नेताहरुले नै वेवास्ता गरेको बताउँदै नेताहरुबाट पालना हुनुपर्नेमा जोड दिनुभयो। 'संविधानको कार्यान्वयन र पालना गर्ने जिम्मा केन्द्रिय नेताले मात्र हो की जिल्ला तहका राजनीतिक दलहरुले पनि हो ?' अधिवक्ता शर्माले प्रश्न गर्नुभयो,' महिलालाई ३३ प्रतिशत अधिकार भनेको छ, तर कहाँ कार्यान्वयन भयो ?'

यस्तै नेकपा एमाले बागलुङ नगरकमिटीका अध्यक्ष रामकृष्ण शर्माले समानुपातिकमा सवै पिछडीएका समुदायको प्रतिनिधित्व नभइ विक्री वितरण जस्तो भएको भन्दै प्रदेश सरकारको समानुपातिक कोटा हटाइनुपर्ने बताउनुभयो। उहाँले राजाको पालामा व्यक्तिवादी सोख हावी भएको भन्दै विद्रोह गरिएको बताउँदै अहिले स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरुमा पनि सोख बढेको बताउँदै अब गाडी चढ्ने तथा घुम्ने सोखको अन्त्या गरी परिणाम आउने गरी काम गर्न तर्फ लाग्नुपर्ने बताउनुभयो। बागलुङ नगरपालिका-३ की वडासदस्य पवित्रा कुमारी विकले छुवाछुट अन्त्य संविधानमा मात्र कायम भएको बताउनुभयो। विकले स्थानीय तह, जिल्ला समन्वयन तथा सरकारी कार्यालयमा खाना गराउने कर्मचारीमा अझै पनि दलितहरुलाई भर्ना नगरिएको बताउँदै छुवाछुटको अन्त्य नभएको बताउनुभयो।

विद्यार्थी प्रवित हमालले शिक्षा र स्वास्थ्य नि:शुल्क भनिएपनि अझै कार्यान्वयन नभएको बताउनुभयो। उहाँले उच्च तहसम्मको शिक्षा पढेपछि रोजगारीको ग्यारेन्टी गरिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो। शारीरिक अपाङ्गता संघ बागलुङका अध्यक्ष होमनाथ शर्माले स्थानीय तह तथा सरकारी कार्यालयका भौतिक संरचना अपाङ्गता मैत्री नभएको गुनासो गर्नुभयो। उहाँले अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुले एउटा हुइलचियर समेत पाउन मुस्किल भएको बताउँदै संविधानमा अपाङ्गताको लागि जे जस्ता कानुन भएपनि कार्यान्वयन नभएको गुनासो गर्नुभयो।

अन्तरक्रिया कार्यक्रममा नेकपा एमाले गण्डकी प्रदेश कमिटी सदस्य लाल बहादुर थापा, जिल्ला कमिटीका उपसचिव धन बहादुर विक, सदस्य भरत पुरी, नेपाली काँग्रेसका जिल्ला सदस्य रुद्र केसी, पूर्व कर्मचारी मान बहादुर क्षेत्री, राम बहादुर विक, विद्यार्थी श्याम विश्वकर्मा लगायतले आफ्नो भनाई राख्नुभएको थियो।

कार्यक्रममा संविधानसभाका सदस्यहरु प्रकाश शर्मा पौडेल र नरबहादुर थापाले संविधानसभा र २०७२ सालको संविधान जारी गर्दाका अनुभव सुनाउनुभएको थियो। उहाँहरुले संविधान जारी गर्न नदिन आएका दबाव र घेराबन्दीबीच जारी भएको घटनाबाट पाठ सिकेर कार्यान्वयनमा नेतृत्व गम्भिर बन्नुपर्ने धारणा राख्नुभएको थियो। कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभाका पूर्वसांसद तथा नेकपा एमालेकी पोलिट्व्यूरो सदस्य मन कुमारी केसी, नेपाली काँग्रेसका जिल्ला सचिव हरिहर शर्मा र नेकपा एकीकृत समाजवादीका जिल्ला सचिव शालिकराम शर्माले आफ्नो भनाई राख्नुभएको थियो।

नेकपा एमाले बागलुङका अध्यक्ष हिराबहादुर केसीको अध्यक्षतामा सम्पन्न भएको अन्तरक्रिया कार्यक्रममा स्वगत मन्तव्य राष्ट्रिय जनमोर्चाका नेता धर्म कुँवर र संचालन नेकपा माओवादी केन्द्रका राजिब घिमिरेले गर्नुभएको थियो।

बागलुङका भिडियोग्राफर केसी र कार्कीले प्राप्त गरे विश्व रेकर्डको प्रमाणपत्र

जननिगरानी संवाददाता
बागलुङ

बागलुङका युवा फोटोग्राफर तथा भिडियोग्राफर सोनाम केसी र सौगात कार्कीले अग्लो उचाईमा नृत्यको भिडियोग्राफर गरेपछि गिनिज बुकमा रेकर्डको प्रामाणपत्र प्राप्त गरेका छन्।

गत जेठ ६ गते नेपाली नृत्य निर्देशकद्वय 'वाइल्ड रिपर्ज क्रु' का सुरेन्द्र राई र सुमन तामाङले सोलुबुम्बुको कालापत्थरमा जोडी नृत्य 'उच्चतम उचाइमा कोरियोग्राफी गरिएको नृत्य' विधामा आधिकारिक गिनिज बुक अफ वर्ल्ड रेकर्ड कायम गरेका थिए। उनीहरुले ५ हजार ४३८ मिटरको उचाइमा नृत्य गरेका थिए।

उक्त विश्व किर्तिमानको भिडियोग्राफी गरेर बागलुङका दुई युवा फोटो तथा भिडियोग्राफर केसी र कार्कीले समेत उक्त रेकर्डमा नाम लेखाउन सफल भएका हुन्। उनीहरु दुवै जनाले विश्व किर्तिमानको प्रमाणपत्र प्राप्त गरेका छन्। केसी काठेखोला गाउँपालिका-२ घरभई हाल बागलुङ नगरपालिका-२ मा बसोबास गर्दै आएका छन्भने कार्की बागलुङ नगरपालिका-३ गुठी निवासी हुन्।

रेकर्ड बनाउने क्रममा दि गोल्ड स्टुडियो बागलुङका सञ्चालक समेत रहेका केसी र काठमाडौंका उमेश सापकोटाले भिडियोग्राफी र फोटोग्राफीमा दि गोल्ड स्टुडियोका सौगात कार्कीले साथ दिएका थिए। भिडियोग्राफर केसीले मेहनतले ठूलो सफलताको साझेदार बन्न पाएकोमा खुसी व्यक्त गर्दै आगामी दिनमा झनै राम्रो गर्ने उर्जा मिलेको बताउनुभयो। 'मेरो मेहनतको सबैभन्दा ठूलो सफलताको रुपमा लिएको छु, आगामी दिनमा झनै राम्रो गर्ने उर्जा मिलेको छ' केसीले भन्नुभयो,'जोखिमपूर्ण स्थानमा भिडियो छायाङ्कनको अवसरसँगै यो सफलताले आनन्द महसुस भएको छ।' सुन्दर नगरी बागलुङ बजारमा विगत ४ वर्षदेखि संचालित दि गोल्ड स्टुडियोले म्युजिक भिडियोका साथै डकुमेन्ट्री र बिबाह ब्रतबन्ध विभिन्न कार्यक्रमहरुको भिडियो छायाङ्कन तथा फोटो खिच्दै आएको छ।

विश्व रेकर्ड कायम .... बाँकी ६ पेजमा

साप्ताहिक खेलकुद खबर

पुलिस काभा महिला क्लब च्याम्पियन

काठमाडौं - नेपाल पुलिस क्लब काभा महिला क्लब च्याम्पियनसिपमा च्याम्पियन बनेको छ।

माल्दिभ्सको मालेमा शनिवार उज्वेकिस्तानको हुमो भिसीलाई ३-० को सोझो सेटमा हराउँदै पुलिस च्याम्पियन बनेको हो। पुलिस अपराजित रहँदै च्याम्पियन बन्न सफल रह्यो।

पहिलो सेट २५-१६ ले जितेको पुलिसले दोस्रो सेट २५-२२ ले जितेको थियो। तेस्रो सेटमा २५-२३ को जित निकाल्दै पुलिस च्याम्पियन भएको हो।

पुलिसले लिग चरणको पहिलो खेलमा नै हुमोलाई ३-० सेटमा पराजित गरेको थियो। त्यसपछि पुलिसले श्रीलंकाको श्रीलंका एयर फोर्स र ताजिकस्तानको डाइमेड भलिबल क्बललाई समान ३-० सेटले हराएको थियो।

पुलिसले घरेलु टोली वाम्कोसँग भने कडा चुनौतीको सामना गर्दै ३-२ सेटको जित निकालेको थियो। त्यो जितपछि अन्तिम खेलअघि नै पुलिस फाइनलमा पुगेको थियो।

शुक्रवार लिग चरणको आफ्नो अन्तिम खेलमा पुलिसले अर्को घरेलु टोली माल्दिभ्स पुलिस क्लबलाई ३-१ ले हराउँदै अपराजित यात्रालाई कायम राखेको थियो। नेपालको लिगको विजेताका रुपमा पुलिसले क्लब च्याम्पियनसिपमा भाग लिएको हो।

च्याम्पियनसिपका लागि पुलिसले राष्ट्रिय टोलीका सदस्य समेत रहेकी एपिएफकी सरस्वती चौधरी र निरुता ठगुन्ना तथा टिप टप न्यु डायमण्ड स्पोर्टस क्लबकी सुमित्रा रेग्मीलाई अनुबन्ध गरेको थियो।

सरस्वती, निरुता र सुमित्रा सहित पुलिसका ४ खेलाडी उषा भण्डारी, पुनम चन्द, कामना विष्ट र शान्तिकला तामाङ साउनमा काभा नेसन्स लिगको रजत पदक विजेता टोली थिए।

त्यस्तै पुलिसमा साउनमा नै भुटानमा भएको काभा बीच भलिबलमा स्वर्ण पदक विजेता जोडी कमला पुन र मनिषा चौधरी पनि छिन्। कमलाकै कप्तानीमा पुलिसले काभा क्लब च्याम्पियनसिप जितेको छ।

उषा सर्वोत्कृष्ट खेलाडी

नेपाल पुलिस क्लबकी उषा भन्डारी काभा महिला क्लब च्याम्पियनसिपको सर्वोत्कृष्ट खेलाडी चुनिएकी छिन्।

.... बाँकी ६ पेजमा

lsg vfnL

परम्परागत मान्यता भत्कँदैछ । अब औसतमा एक परिवार चार वा तीन सदस्यको अवस्था होला । त्यो पनि प्रायः घरमा बुढाबुढीमात्र रहने अवस्था विद्यमान छ ।

अर्थात् प्रकारान्तरले हामी जापानकै बाटोमा छौं । म सुन्दैछु, अब दक्षिण कोरियाले पनि स्थायी बसोबासको प्रवन्ध गर्दैछ । संसारमै सबैभन्दा थोरै बच्चा पाउने मुलुक यतिवेला दक्षिण कोरिया हो । उनीहरु विवाह गर्न मान्दैनन् रे ! किनकि विवाह गरेर सँगै बस्ने र बच्चा जन्माउने फुर्सद हुन छाड्यो । यही कारण हो, उसले स्थायी बसोबासका लागि विदेशबाट जाने वातावरण बनाउँदैछ । अन्यथा श्रम बजारमा मानिसको खाँचो पर्नेछ र अहिले सञ्चालनमा आएका उद्योगधन्दा वा खेतीपाती ठप्प हुनेछन् । कतिपय कुरा सुन्दा लाग्छ, यी सबै सपनामात्र हुन् कि ? तर हैन ।

अर्को पक्षबाट पनि हेरौं

नेपालमा यतिवेला बहसको अर्को विषय पैसा कहाँ गयो भन्ने पनि छ । व्यापार, उद्योग नचलेपछि पैसा कतै गयो होला ! म अहिले त्यसबारे चर्चा गर्दिनँ, तर बेफ्वाँकमा पैसा खर्चेर हामीले अनावश्यक दुःख बेसाइरहेका त छैनौं ? यसबारे मलाई लागेको एउटा पक्ष यस्तो छ-

विसं २०५२ सालको कुरा हो । मेरो बुवा बुटवलमै हुनुहुन्थ्यो । सानो कोठा भाडामा लिएर बसेको थिएँ । घर बनाउने उपाय थिएन । जिन्दगी कहाँ पुग्छ, त्यो पनि थाहा थिएन । आमाको निधन भइसकेकाले बुवाका लागि एक्लो जीवन थियो । पहाडबाट कपिलवस्तुको विजयनगर, वाणगंगा, रुपन्देहीको रामापुर हुँदै बुटवलको आदर्शनगर स्थित एउटा कोठामा सीमित हुनु चानचुने कुरा थिएन । बेलवासमा कच्ची जग्गामा घडेरी त थियो । घर बनाउने उपाय थिएन । एक दिन बुवाले घर नबनाउने भए देवघाटतिर गएर बस्छु भन्नुभयो । बुवाको चिन्ता- कसैगरी आफ्नो मृत्यु भयो भने अर्केको घरमा बसेर कसरी काजक्रिया हुन्छ ? अहिले जस्तो त्यतिवेला क्रिया घर पनि बनेका थिएनन् । त्यतिवेला श्रीसगरमाथा दैनिकमा काम गर्थें । विज्ञापन आदि उठाएर विशेषांक प्रकाशन गरेकाले एकै पटक ३० हजार रुपैयाँ प्राप्त भयो र मैले बेलवासमा आएर घर बनाएँ । बुवा एक हदसम्म खुशी हुनुभयो ।

अर्थात् हरेक नेपालीको सपना एउटा घर बनाउने हुन्छ । दुई-अढाई तले घर बनाउँदा कम्तीमा ६० देखि ९० लाखसम्म खर्च आउँछ । एक तलाको घर बनाउँदा पनि सिमेन्ट, इँटा, डन्डी, गिट्टी-बालुवा, भ्यालढोका, पाइप, ट्यांकी, भान्सा, बाथरुम, टायल-सिंगमर, बिजुली जडान, रंगरोगनसमेत गर्दा कम्तीमा ४० लाख खर्च हुन्छ । भूकम्प प्रतिरोधीको नाममा सिमेन्ट र छडको सत्यनाश भइरहेको छ । यो पैसाको पनि करिब ५० प्रतिशत विदेश जान्छ । केही समय अघिसम्म भाडामा लगाएर बुढेसकालमा जीवन गुजार्ने मानसिकता थियो, तर अहिले अवस्थामा बदलाव आयो । घर सफाइ गर्नसमेत मान्छे खोज्नुपर्ने अवस्था आउँदैछ ।

अब प्रश्न उठ्छ, आवासका लागि त्यति धेरै खर्च गर्नु उचित हो ? मेरो विचारमा यो सर्वथा अनुचित हो । प्रायः विदेशतिर सबै घर आरसीसी बन्दैनन् । स्थानीय कच्चापदार्थमा आधारित सुविधा सम्पन्न घर बनेका हुन्छन् । यसो गर्दा नेपालमा पनि कम्तीमा ३३ प्रतिशत बचत हुन्छ । त्यो पैसा पेशा, व्यवसायमा लगानी गर्दा पैसा देशभित्रै रहने थियो । हाम्रो ध्यान यसतर्फ गएन । अर्थात् कुनै पनि सरकारले यसप्रकारको नीतिगत व्यवस्था गरेनन् । अनुसन्धानकर्ताहरुले मानिसलाई चाहिने यस्ता विषयमा अनुसन्धान गर्दैनन् ।

खासमा व्यवसायिक घर र ठूला आवास घर (अपार्टमेन्ट) बाहेक अन्यको हकमा आरसीसी हुन नपर्ने वा नपाइने व्यवस्था राज्यले गरिदिने हो भने यति धेरै पैसा सकिने थिएन । यस्ता धेरै उदाहरण छन् । दुईचार घरलाई सडक, विद्युतलगायत भौतिक संरचनामा हुने खर्च त्यत्तिकै डरलाग्दो छ । के हामीले यस्ता ससाना विषयमा लगानीको अनुपातमा हुने लाभको हिसाब गरेर नवीन ढंगले काम गर्न सक्दैनौं ? स्थानीय तहमध्ये देशभरबाट कुनै एउटा पालिकाले पनि यस्ता विषयमा चिन्तन किन गर्दैन ? गत वर्ष जापानकै सन्दर्भमा सार्वजनिक भएको एउटा समाचारमा ५ लाख घर खाली रहेको तथ्य प्रकाशमा आएको थियो । घर खाली, गाडी बेवारिस, मान्छेका शव कैयौं दिनसम्म हराउने जस्ता यावत समस्या संसारव्यापी नै हुने देखिन्छ ।

कुरा जापानको मात्र हैन, नेपालमा पनि अबको १० वर्षमा ३० प्रतिशत घर खाली हुनसक्ने देखिन्छ । किनकि पहाडमा अहिले पनि सो संख्याभन्दा बढी खाली नै छन् । वास्तवमा अहिले घरहरुमा गरेको लगानी माटोमा विलिन हुने अवस्था हामीले कुरेर बसेका छौं । यसै पनि हेर्दा के देखिन्छ भने पहिलो पुस्ता बसेको घरमा दोस्रो पुस्ता र दोस्रो पुस्ता बसेको घरमा तेस्रो पुस्ता नबस्ने अवस्था देखिँदै गयो । त्यसैले हरेक नागरिकले आवासका लागि बनाउँदा आफ्नो कार्यकालका लागि मात्र घर बनाउनुपर्‍यो । कसैले व्यवसायिक वा अपार्टमेन्टमा लगानी गरेर व्यवसाय गर्छ भने त्यसलाई सरकारले प्राथमिकता दिन जरुरी छ । प्रश्न के हो भने यस्ता विषयमा कसले जानकारी गराउने ? जनतालाई कसरी बुझाउने ? मेरो सम्पत्ति जे गर्न पनि पाउँछु भनेर खर्च गर्न दिने कि सही व्यवस्थापन गर्ने ? यस्ता अनेक पक्षमाथि मसिनो गरी केलाउँदै जाने हो भने अर्बौं रुपैयाँ बचत हुनसक्छ र बचत पैसा हाइड्रोपावर, पर्यटनका पूर्वाधार वा अन्य आम्दानी हुने क्षेत्रमा लगानी गराउन सकिन्छ । सार्वजनिक क्षेत्रमा कम्पनीमार्फत् समयावधि तोकेर लगानीको वातावरण बनाउँदा त्यसबाट प्राप्त मुनाफाले जीवनको उत्तरार्द्ध सुखी र खुशी हुनसक्छ । यसो गर्दा राज्यको बोझ पनि कम हुनसक्छ ।

नेपालप्रेसबाट साभार ।

Pp6}gfp/ sf

औसतमा ७० केजीभन्दा बढी हुने गरेको छ । सिकारीले सिकार गरेपछि वन्यजन्तुको आखेटोपहार (सिङ, छाला र खुर) कानुनी रूपमा व्यवस्थित तवरले आफूसँगै लैजान्छन् । सिकार गरिएको वन्यजन्तुको मासु जङ्गलमा समूहमै खाने र अन्य फोहर गाड्ने गरिन्छ ।

वरिष्ठ संरक्षण अधिकृत कँडेलले भन्नुभयो, “आरक्षलाई सुनदह, सेङ, दोगाडी, बार्से, फागुने, सुर्तिबाङ र घुस्तुङ गरी सात ब्लकमा विभाजन गरेर सिकार खेल्न दिने व्यवस्था मिलाइएको छ । यसबाट मुलुकले विदेशी मुद्रा आर्जन गर्न पाएको छभने स्थानीयस्तरमा पर्यटनको विकास भएको छ ।”

आरक्षमा हाल चरिचरनको गुणस्तर खस्कँदो, अतिक्रमण, चोरी-सिकारी, काठ दाउराको मागमा वृद्धि, डढेलो, अध्ययन-अनुसन्धानको कमी, कठिन मौसम, जलवायु परिवर्तनका असरलगायत चुनौती देखिएका छन् ।

नाउरको सङ्ख्या एक हजार २ ९० र झारलको संख्या ७४४

यी वन्यजन्तुको सिकार खेल्न दिनका लागि प्रत्येक पाँच वर्षमा गणना गरिन्छ । सन् २०२१ मा गणनाअनुसार नाउरको सङ्ख्या एक हजार २ ९० र झारलको सङ्ख्या ७४४ रहेको छ । गणनापछि वैज्ञानिक तरिकाले निश्चित सङ्ख्यामा निर्धारण गरिन्छ । यो वर्ष पहिलो सिजनका लागि २४ नाउर र १६ झारलको सिकार गर्न कोटा निर्धारण गरिएको छ ।

आरक्षमा दुई सिजनमा सिकार खेलाइन्छ । पहिलो सिजन असोज-कात्तिक र दोस्रो सिजन चैत-वैशाखसम्म हुने गर्छ । यहाँ बुढो उमेरको भालेको मात्र सिकार गर्ने गरिन्छ । करिब १२ वर्षभन्दा बुढो उमेरका भालेको आकलन गरी टेलिस्कोपबाट हेरेर पहिचान निश्चित गरिन्छ । निकुञ्ज विभागका सूचना अधिकारी एवं वरिष्ठ इकोलोजिष्ट श्यामकुमार साहले सिकार गरिने मुख्य वन्यजन्तु नाउर र झारलको गणना तथा अनुगमन गरी वार्षिक कोटा निर्धारण गरी प्रतिस्पर्धाका आधारमा सिकार गराउने गरेको बताउनुभयो । “यसरी सिकार गर्न दिँदा कुनै जनावर अत्यन्त न्यून वा सखापै हुने अवस्था रहँदैन । साथै जनावरको सङ्ख्या अत्यधिक बढेर आफ्नै बासस्थानलाई नोक्सान पुऱ्याउने वा स्थानीय बालीनालीलाई अत्यधिक क्षति पुऱ्याउने परिस्थिति पनि उत्पन्न हुँदैन”, उहाँले भन्नुभयो ।

वसं २०४४ मा स्थापना भएको यस आरक्षको क्षेत्रफल एक हजार ३२५ वर्ग किमी रहेको छ । रुकुम पूर्व, बाग्लुङ र म्याग्दीका केही भागमा आरक्ष फैलिएको छ । यस आरक्षमा ३२ प्रजातिका स्तनधारी जनावर पाइन्छन् । प्रमुख जनावर नाउर, झारल, थार र हिमाली भालु हुन् । यहाँ दुर्लभ एवं संरक्षित पन्छीको सूचीमा परेका डाँफे, मुनाल, चिरलगायत १६४ प्रजातिका चराहरू पाइन्छन् । वन्यजन्तुको सदुपयोगका साथै संरक्षण होस् भन्ने हेतुले यस क्षेत्रलाई सिकार आरक्ष बनाइएको हो ।

गत आवमा सिकारबाट चार करोड २६ लाख बढी आम्दानी

अघिल्लो आवमा यहाँ १९ वटा नाउर र ११ वटा झारलको सिकार अनुमति दिइएको थियो । यसबाट कुल रु चार करोड २६ लाख ८८ हजार ७०० राजस्व आम्दानी भएको थियो । विभागले यस वर्षको पहिलो सिजनका लागि आरक्षमा नाउर, झारल र बँदेलको प्रतिस्पर्धाबाट सिकार गराउन गत भदौ १९ गते १५ दिने सूचना जारी गरी सिलबन्दी दरभाउ पत्र आह्वान गरेको थियो ।

सिकार कम्पनीहरूले वन्यजन्तु संरक्षणमा टेवा पुगोस् भन्ने उद्देश्यले प्रति नाउर र झारलको सिकार गरेबापत केही रकम स्थानीय समुदायलाई समेत दिने गरेका छन् । आरक्षमा सिकार खोलाउने पेसेवर सिकार कम्पनीहरूमा नेपाल वाइल्डलाइफ एडभेन्चर, हिमालयन सफारिज, ट्र्याक्स एन ट्रेल्स, नेपाल वाइल्डलाइफ सफारी, ग्लोबल सफारिज नेपाल, ओपन नेपाल वाइल्डलाइफ सफारी एन्ड ट्रेकलगायत रहेका छन् ।

हिमालयन सफारिजका सञ्चालक महेश बस्नेतले आरक्षमा सिकार कोटा सीमित भएकाले नयाँ गन्तव्य वृद्धि, चोरी-सिकारी नियन्त्रण, स्थानीयमा जनचेतना जगाई अपनत्व बढाउने, गणनामा स्थानीयको सहभागिता वृद्धि, अनुगमनका लागि सरकारी जनशक्ति खटाउने र आवश्यक पूर्वाधार बनाउनुपर्नेलगायत सुझाव दिनुभयो ।

कम्पनीहरूले प्रतिसिकारी पर्यटकबाट ३० देखि ३५ हजार अमेरिकी डलर लिएर सिकार खेलाउने गरेको जनाइएको छ । सिकार खेल्न आउने विदेशीमध्ये सबैभन्दा बढी संयुक्त राज्य अमेरिका, मेक्सिको, फ्रान्स, स्पेन, रसिया, हङ्गेरी, युक्रेन, क्यानडा, जर्मनीलगायत मुलुकका रहेका छन् ।

kln; sfef

माल्दिभ्सको मालेमा शनिबार उज्बेकिस्तानको हमो भिसीलाई ३-० को सोझो सेटमा हराउँदै पुलिस थियो ।

विधागत उत्कृष्ट खेलाडीमा च्याम्पियन बनेको पुलिसको बर्चस्व रह्यो । उषा बेस्ट अपोजिट हिटर घोषित भइन् । सुमित्रा रेग्मी बेस्ट मिडल ब्लकरमा र शान्तिकला तामाङ उत्कृष्ट लिबेरो चुनिइन् । पुलिस ६ खेलमा अपराजित हुँदै च्याम्पियन बनेको हो ।

afun'a sf

गर्दा नृत्यकार सुरेन्द्र र सुसनले दीपक बज्राचार्यको गीत ‘मन मगन’ मा २ मिनेट ३० सेकेन्डसम्म नृत्य गरे । सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज, नेपाल पर्यटन बोर्ड र खुम्बु पासाङल्हामु गाउँपालिकाको स्वीकृतिमा सुरेन्द्र र सुसनले कार्यक्रम गरेका थिए । गिनिजको तर्फबाट नेपाल प्रतिनिधि चित्रकुमार कार्कीको निर्देशनमा उनीहरूले नृत्य गरेका थिए । ८ हजार मिटरका पाँच हिमाल दुई पटक आरोहण गरेर गिनिज वर्ल्ड कीर्तिमानी बनेका सानु शेर्पा विशेष अतिथिका रूपमा नृत्यको साक्षी बनेका थिए । ‘हाम्रा हिमालहरू बचाउनुहोस्: हिमालको बहुविविधता महत्वपूर्ण छ’ भन्ने नारासहित सुरेन्द्र र सुसनले यो कार्यक्रम गरेका हुन् । कार्यक्रमको छायांकनका प्रमाण र अन्य प्रमाणहरु गिनिजको लण्डन मुख्यालयमा पठाइएको थियो । मुख्यालयले सबै प्रमाणको अध्ययन गरेपछि विश्व रेकर्ड कायम गरेका सुरेन्द र सुसन सहित भिडियोग्राफर, फोटोग्राफर र सहयोगीहरुलाई भदौं अन्तिम साता प्रमाणपत्र उपलब्ध गराएको हो ।

;DklQ a]r]a art lkmtf{lbg]bj sdf/ gkfnLsf]pb\f]f

बागलुङ-ईमेज बचत तथा ऋण सहकारी संस्था पोखरा तथा बागलुङका संस्थापक अध्यक्ष देवकुमार नेपालीले आफ्नो ३ अर्बको सम्पत्ति बेचेर सहकारी बचतकर्तालाई दिने व्यवस्था गराइदिन माग गर्नुभएको छ । उहाँले आफू आवद्ध भएको सहकारीको समस्या समाधान गर्न संसदीय छानबिन समितिलाई पत्र पठाउनुभएको हो । उहाँले हुलाकमार्फत समितिलाई पठाएको पत्रमा आफू आवद्ध भएको सहकारी बचतकर्ताको १ अर्ब ८० करोड रुपैयाँ हाराहारी फिर्ता गर्न बाँकी रहेको बताउनुभएको छ । उहाँले भन्नुभएको छ,‘त्यसका साथै बैंकमा धितो राखी लिएको रकम ३१ करोड रुपैयाँमात्रै छ । काठमाडौं महानगरपालिका सुकेधारा, पोखरा महानगरपालिका सृजनाचोक, पृथ्वीचोक, बागलुङ नगरपालिका महेन्द्र सालिक चोक, ढोरपाटन नगरपालिका बुर्तिबाङ दरबारचोक, तल्लो बजार, पुलचोकमा म र मेरी श्रीमती छेला नेपालीको नाममा रहेको घरजग्गाको मूल्याङ्कन गर्दा ३ अर्ब रुपैयाँ बढीको मूल्याङ्कन हुन आउँछ । कुन-कुन कित्ता बैंकमा घितोका रुपमा राखिएको छ भन्ने विवरण निवेदनमै संलग्न छ । बैंकमा धितोका रुपमा राखिएका कित्ताहरु पनि बैंकबाट लिएको ऋणभन्दा दशौं गुणा बढी मूल्यका छन् । जसका लागि स्वतन्त्र मूल्याङ्कन गर्नसमेत यसै निवेदनमार्फत समितिसमक्ष आह्वान गर्न चाहन्छु । अतः संघर्ष समितिको भर पर्दा एकातिर मेरो घरजग्गा सम्पत्ति हडप्न दलालहरु लगाउने, अर्कोतिर सर्वसाधारण बचतकर्तालाई गुमराहमा राखेर पीडित बनाउने काम भइरहेको छ ।’